การสกัดสีย้อมธรรมชาติจากฝักคูน

โดย นางสาวชฎารัตน์ สินสุพรรณ์ นางสาวอัญมณี จันทร์สมุทร

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มของสีย้อมธรรมชาติจากฝัก คูน ได้แก่ เวลาในการสกัด และปริมาณของปูนขาว ทำการศึกษาโดยนำฝักคูนไปบดให้ละเอียดแล้วนำไป สกัดที่อุณหภูมิ 97±2 องศาเซลเซียส ด้วยเวลา 15 30 45 60 และ 75 นาที และปริมาณฝักคูน (กรัม) : น้ำ (มิลลิลิตร) : ปูนขาว (กรัม) เท่ากับ 30:250:0 30:250:2 30:250:4 30:250:6 30:250:8 30:250:10 ตามลำดับ แล้ววิเคราะห์คุณสมบัติของตัวอย่างสีย้อมที่ได้จากการสกัด ได้แก่ คาความเป็นกรด-ต่าง ค่า การดูดกลืนแสง และค่าความหนาแน่นของตัวอย่างสีย้อม รวมไปถึงวิเคราะห์ค่าการส่องผ่านแสงของ ตัวอย่างสีย้อม และผ้าที่ผ่านการย้อมด้วยสีย้อม พบว่าชนิดของสารช่วยติดสีที่เหมาะสมสำหรับการสกัดสี ย้อมธรรมชาติจากฝักคูน คือปูนขาว โดยเวลา และปริมาณปูนขาวส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อค่าความเป็น กรด-ต่าง ค่าการดูดกลืนแสง แต่ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อค่าความหนาแน่นของตัวอย่างสีย้อม สภาวะที่ เหมาะสมสำหรับการสกัดสีย้อมจากฝักคูนโดยใช้ปูนขาวเป็นสารช่วยติดสี คือ การสกัดที่เวลา 15 นาที และอัตราส่วน ฝักคูน (กรัม) : น้ำ (มิลลิลิตร) : ปูนขาว (กรัม) เท่ากับ 30:250:0 (ไม่เติมปูนขาว) และปูน ขาวเกรดการค้ามีความเหมาะสมเป็นสารช่วยติดสีในการสกัดสีย้อมธรรมชาติจากฝักคูนกว่าปูนขาวเกรด ห้องปฏิบัติการ โดยการศึกษาในครั้งนี้ยังไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติต่างๆ ของสีย้อม และผ้าที่ ผ่านการย้อมด้วยสีย้อม

Extraction of Natural dye from Golden Shower Pods

By Miss. Chadarat Sinsuphan

Miss. Aunyamanee Chansamoot

ABSTRACT

This study aimed to study the extraction time and the amount of lime factors affecting the concentration of natural dye from golden shower pods. The study was done by crushing golden shower pods; extract them at 97 ± 2 °C for 15, 30, 45, 60 and 75 minutes; Golden shower pods (g): water (ml): lime (g) of 30:250:0, 30:250:2, 30:250:4, 30:250:6, 30:250:8, 30:250:10. The properties of obtaining dyed extract included pH, absorbance, density, and light transmittance were analyzed. The light transmittance of dyed cotton was also analyzed. It was found that lime was a suitable mordant for natural dyes obtained from the golden shower pods extraction. Extraction time and amount of lime had a significant effect on the pH, and absorbance but did not show a significant effect on the density of the extracted dye samples. The optimum conditions for dye extraction were the extraction time of 15 minutes and the golden shower pods (g): water (ml): lime (g) ratio of 30:250:0 (without lime added). The commercial grade of lime was more suitable to use as a mordant than dehydrated lime laboratory grade. However, the correlation between the variables cannot be reported in this work.